

ΕΝΑ πρωί, ο Πάωλ Ρενωντάς, ένας από τους καλύτερους νέους ζωγράφους μας, έλαθε την όριστηκή και άμετάκλητη απόφασι να μη ξαναδουλέψη πειά με μοντέλλα του άτελιέ... "Άρχισε να τὰ θριάκη όλα ψυχρά και χωρίς ένδιαφέρον, άνίκανα να εμπνεύσουν ένα καλλιτέχνη. "Η γυναίκες, που τὸ εἶχαν γιά ἐπιγύελλα να ποζάρουν γιά μοντέλλα, δὲν ἔκαναν τίποτ' ἄλλο, παρά να παίρουν πόζες από παλιούς πίνακες και να μορφαζουν ἀπαίσια, νομίζοντας ὅτι ἔτσι δίνουν στο πρόσωπό τους χαρακτήρα» και «μιστήριος!»... "Ο Πάωλ Ρενωντάς εἶχε ἀηδιάσει πια αὐτὴν τὴν ψευτιά. Ζητούσε να θρῆ, γιά τὸν πίνακα που θὰ παρουσιάσει τὸ φθινοπωρινὸ Σαλόν, ἕνα ἀσυνήθιστο μοντέλλο, μιά γυναίκα ἢ, καλύτερα, μιά κόρη, με ἀφελές χαμόγελο και ἀγνά μάτια—μιά μικρὴ χωριατοπούλα ἀθῶα και ταπεινά συγχρόνως...

Καί, καταλαβαίνοντας και μόνος του, ὅτι τὸ μοντέλλο αὐτὸ δὲν μποροῦσε να τὸ θρῆ στο Μοντανάρν, ὅπου γυρνούσανε γυναίκες θαμμένες ἢ γλωμιές από τὰ ξενύχτια και τὰ ναρκωτικά, σκέφτηκε να κάνη ἕνα ταξείδιaki στη Νορμανδία. "Ἰσως ἐκεῖ, σὲ κανένα από τὰ γραφικά χωριά της να εὑρίσκει τὸ μοντέλλο που δνειροπολοῦσε, τὸ μοντέλλο που θὰ τὸν δόξαζε...

"Υστερ' τὸν δεκαπέντε μῆρες, ὁ Πάωλ θριακόταν στην Μπιθίλ, ἕνα μικρὸ χωριὸ τῆς Νορμανδίας. Εἶχε πιάσει ἕνα δαμάστιο σ' ἕνα ξενοδοχεῖο ἀρκετά καθαρὸ και περιποιημένο. Τὸ ξενοδοχεῖο αὐτὸ λεγόταν ἄλλοτε «'Ασπρο 'Αλόγο». "Από τὸν καιρὸ ὅμως, που ὁ τουρισμὸς ἔγινε τῆς μόδας, ἄλλαξε ὀνομασία κ' ἔγινε...«Γκράντ 'Οτέλ!»...

Κάθε πρωί, ὁ Ρενωντάς ἔπαινε τὴν κασετίνα με τὰ σῦνεργά του κ' ἔκανε ἐκδρομίες στὰ περίγυρα.

Φαίνεται, ὅτι ὅπως ὑπάρη χει ἕνας Θεὸς τὸν ἑρατευμένω, ἔτσι ὑπάρηει κ' ἕνας Θεὸς που προστατεύει τοὺς ζωγράφους.

"Ἐνα μεσημέρι, ἐνὼ ὁ Πάωλ πηδούσε ἕνα μικρὸ ρυάκι, θρέθηκε, στην ἀντικρινὴ δάχη, μπρὸς στην πιδ χαριτωμένη θεοκοπούλα που μπορεῖ να φανταστῆ ὁ νοῦς του ἀνθρώπου.

"Ἡ κοπέλλα αὐτή, που ἦταν κρυμμένη πίσω από μερικὸς θάμνους, φορούσε ἕνα παράξενο κοστούμι, φτεαγμένο ἀπο διάφορα κομμάτια χροματιστὰ ὑφάσματα. Μικρά τόκαρα ἔκρυβαν τὰ κομψὰ της πόδια. "Ἐνας ἄσπρος σκούφος σκέπαζε τὰ κατάξανθα μαλλιά της, ἀφίνοντας να ζεπετιονῶται ἔξω μονάχα μερικὸς μπούκλες. Τὰ χαρακτηριστικά του προσώπου της ἦσαν λεπτὰ κ' εὐγενικά. Τὰ μεγάλα γαλανὰ μάτια της σκόρπιναν μὲ ἀφελὴ λάμψη και τὰ κερασένια χεῖλιά της ἀφιναν να φαίνονται, σ' ἕνα γοητευτικὸ χαμόγελο, δυὸ σειρές δόντια κάτασπρα σάν τὰ μαργαριτάρια...

"Ο Πάωλ Ρενωντάς, ἀφοῦ κῦτταξε ἐπὶ ἀρκετὴ ὥρα, ἐκστατικός, τὸ θαῦμα αὐτὸ τῆς φύσεως, ἔκανε μιά θαθεῖα ὑπόκλιση μπρὸς στη νέα, και τῆς εἶπε:

—Ἐπιτρέψατέ μου, δεσποινίς, να χαιρετήσω σὲ σὰς κάτι που τὸ νόμισα χαμένο γιά πάντα—τὸν ἰδανικὸ δηλαδὴ τύπο τῆς χωριατοπούλας, τῆς ὁροσερῆς ὅπως τὰ τριαντάφυλλα τὸ πρωὶ και ἀφελὸς ὅπως τὸ τοπίο που μὰς περιτριγυρίζει αὐτὴ τὴ στιγμὴ!...

"Ἡ θεοκοπούλα χαμογέλασε και γύρισε ἄλλοτὸ τὸ κεφάλι της, σάν να ντράπηκε από τὰ λόγια τὸ ἀγνώστου ἐκεῖνου νέου...

"Ο ζωγράφος θαύμασε τὰ μικρά, καλλιγραμμά χερὰκια της, με τὰ κρινόλευκα δάχτυλά της, που δὲν εἶχαν ἀκόμα γνωρίσει εἰς περιποιήσεις του μαυικῆρ.

—Κάθετε ἔδω κοντὰ, δεσποινίς; τὴν ρώτησε.

—Μάλιστα, κύριε, ἀποκρίθηκε ἡ χωριατοπούλα, κάνοντας μιά χαριτωμένη ὑπόκλιση. Εἶμαι ὑπέρτρια τὸν Πεπλιέ... Νὰ, τὸ χτήμα τους εἶνε ἐκεῖ κάτω...

—ὑπέρτρια, οἰς!... φώναξε ὁ Πάωλ. Τὶ ἔγκλημα, Θεέ μου! Πρέπει να ἐπανορθωθῆ ἡ μεγάλη αὐτὴ ἀδικία!... Γιά τὴν ὥρα, ὅμως, ἔχουμε να κῦτταξομε ἄλλη δουλειά... "Ἐγὼ, μικροῦλα ὡ, εἶμαι **ζωγράφος**...

—Δηλαδὴ; ρώτησε ἡ νέα, ἀνοίγοντας τόσα δὰ τὰ μάτια της. —Δηλαδὴ, καταγίνωμαι με τὰ χρώματα! εἶπε ὁ Ρενωντάς, συγκρατώντας με θία τὰ γέλια του.

—Τὶ ὄρασι! ἀνεκράξε ἡ χωριατοπούλα. "Ἰσα-Ἰσα ἡ κυρία ζητούσε ἕναν ἄνθρωπο γιά να τῆς ἀσπρίση τὸ σπῆτι... Θέλετε να σὰς πᾶω ἐκεῖ;

"Ο Πάωλ ἦταν καταγοητευμένος με τὴν ἀφέλεια τῆς κοπέλλας

ΜΟΝΤΕΡΝΑ ΔΙΗΓΗΜΑΤΑ

ΤΟΥ RENE POURCEL



Η ΑΓΝΗ ΧΩΡΙΑΤΟΠΟΥΛΑ

αὐτῆς.
—"Ὦχι, παιδί μου! τῆς ἐξήγησε. Δὲν εἶμαι από τοὺς ζωγράφους ἐκεῖνους που ἀσπρίζουν τοὺς τοίχους... "Ἐγὼ ζωγραφίζω τοὺς ἀνθρώπους και τὰ τοπία που μοῦ ἀρέσουν... Ζελετε, λδουγ χάρι, να σὰς ζωγραφίσω;

"Ἡ νέα τὸν κῦτταξε στην ἀρχὴ ἔκπληκτη και χαρούμενη συγχρόνως. "Υστερα ὅμως, τὸ πρόσωπό της σκουθόρασε.

—Θέλετε να με ζωγραφίσετε; ψιθύρισε. Μὰ ἐγὼ δὲν ἔχω να φορέσω ὄρασι ρούχα, ὅπως ἡ κόρη τῆς κυρίας...

"Ο Πάωλ τῆς ἔθαλα τὸ σκούφο από τὸ κεφάλι, τὴν κῦτταξε στὰ μάτια με θαυμασμὸ και λατρεία και ψιθύρισε συγκινημένος:

—Τόσο τὸ καλύτερο! Καί, γιά να μὴ χάνουμε καιρὸ, ἄς ἀρχίσουμε ἀμέσως!

"Ἐθῶλασε τὰ σῦνεργά του από τὸ κουτί με τίς μογιές, παρακάλεσε τὴ νέα να καθῆθη κοντὰ σὲ μερικὸς θάμνους, τῆς ἔδωσε τὴν κατάλληλη στάσι και ὄχιως να κάνη τὸ πορτραῖτό της, με ὄρεσι και ἐμπνεύση...

"Ἡ ὥρα πέρασε χωρίς να τὸ καταλάβη κανεὶς από τοὺς δύο... "Ο ζωγράφος ἦταν κατάκοπος, μὰ κ' ἐνθουσιασμένος από τὴν ἐργασία του.

Δὲν τὸ ἔμνε πειά καμμιὰ ἀμφιβολία, ὅτι μ' αὐτὸν τὸν πίνακα θὰ ἔπαιρνε τὸ πρώτο θραβεῖο στο φθινοπωρινὸ Σαλόν.

"Ἄσφαινα, ὁ Ρενωντάς εἶδε τὸ μοντέλλο του να σηκώνεται γιά να φύγη. "Ἡ ὥρα εἶχε περάσει και ἡ χωριατοπούλα ἔπρεπε να γυρίση σπῆτι, γιά να μὴ τὴν μαλλῶση ἡ κυρία της. "Ἀπλάσε βελὰ τὸ χερὰκι της στὸν καλλιτέχνη, τὸ εἶπε πὼς λέγεται Μαρι-Ρὸζ και ἔφυγε, τρέχοντας σάν ζαρκάδι...

"Ο Πάωλ τὴν παρακολούθησε με θλέμμα γεμάτο ρευθασμὸ, ὡπου ἐκεῖνη γάθηκε πίσω ἀπο τὰ δέντρα...



"Ὅταν ὁ Ρενωντάς ξαναγύοισε στο ξενοδοχεῖο, αἰσθάνθηκε τὴν ἀνάγκη να δείξη σὲ κάποιον τὸν καινοῦριο πίνακα του. Καί τὸν ἔδειξε στὴν ἰδιωκτῆτη του ξενοδοχεῖο, ζητώντας συγχρόνως και τὴ γίνωμη του.

"Ο ξενοδόχος, μόλις ἔφριξε μιά ματιὰ στο πορτραῖτό, φώναξε:

—Μπὰ! τὴν ξέρω αὐτὴν!... —Ναί, εἶνε ὑπέρτρια σ' ἕνα χτήμα ἔδω κοντὰ, εἶπε ὁ ζωγράφος.

—Ποιὰ ὑπέρτρια, καλέ! Εἶνε ἡ Μαριὺς Πορτάλ, μιά μεγάλη ἠθοποιὸς από τὸ Παρίσι!

"Ο ζωγράφος νόμισε πὼς δὲν ἄκουσε καλά.

—Μάλιστα, μάλιστα! ἐξακολούθησε ὁ ξενοδόχος. "Ἦρθε πρὶν ἀπὸ δυὸ μῆνες. Στὴν ἀρχὴ, ἔμνε στο ξενοδοχεῖο μου, στο 12... Μοῦ εἶπε ὅτι ἦρθε ἔδω γιά ν' ἀναπνεύση καθαρὸ ἀέρα, γιά να ἐκεουραστῆ και γιά να γλυτώση γιά λίγο καιρὸ από τὴν ἐκνευρστικὴ ζωὴ τῆς πρωτεύουσας. Πρὶν, ὅμως, περάσει μιά ὀδομάδα, ἀρχισαν να καταφθάνουν ἔδω διάφοροι φίλοι της από τὸ Παρίσι, οἱ ὁποῖοι κατῶρθωσαν να μάθουν τὴν διεύθυνσὴ της... Κ' ἡ καὶμῆν ἡ κυρία Πορτάλ δὲν μποροῦσε πειά να θρῆ τὴν ποθητὴ ἡσυχία της... Καί τότε, γιά να ἡσυχάζη από τοὺς ἐνοχλητικούς φίλους της, ἀποφάσισε να μεταμεισθῆ σὲ χωριατοπούλα... "Ἐγὼ τὴν συνέστισα στην κυρία Πεπλιέ. Καί κείνη δέχτηκε, γελώντας, να πάρη κοντὰ της τὴν κομψὴ αὐτὴν και ὀρασι Παρισινή...που περπατᾶ από τὸ πρωὶ ὡς τὸ θράδου στοὺς ἀγρούς, ντυμένη στὰ κουρέλια...

"Ο Πάωλ Ρενωντάς ἐξακολούθησε να κῦτταξῆ τὸν ξενοδόχο με μῆτια ὀρθάνοιχα από κατὰπληξῆ.

—Ἐξ ἄλλου, συνέχισε ὁ ἰδιωκτῆτης του ξενοδοχεῖο, δὲν ὀπάρχουν πειά σήμερα πραγματικὸς χωριατοπούλες, με τόσκαρα και μονοβέδες... Τὰ κορίτσια τὸ τύπου μας ντύνονται σύμφωνα με τὴν Παρισινή μόδα και φοροῦν τὰ παλιὰ τους, γραφικά φορέματα, μονάχα στὸν Καρνάβαλο!...

"Ἡ Μαριὺς Πορτάλ δὲν ἔφυγε μόνη της από τὴν Μπιθίλ. Τὴν συνᾶθεσε και ὁ Πάωλ Ρενωντάς.

Καί τὴν ἐπομῆν τῆς ἀπονουήσῆ τὸ πρώτου θραβεῖο του φθινοπωρινοῦ Σαλόν στὸν πίνακα του Ρενωντάς «Ἡ Ἄγνη Χωριατοπούλα», ὁ εὐτυχιμένος ζωγράφος ἔκανε τοὺς γάμους του με τὴν μεγάλη καλλιτέχνηδα.

—"Α! ὁ ρόλος που ἔπαιξε από μικρὸ χωριὸ τῆς Νορμανδίας, με μοναδικὸ θεατὸ τὸν Πάωλ, ἦταν ὁ ὠραιότερος ρόλος τῆς ζωῆς μου!... εἶπε, σὲ μιά στιγμὴ, ἡ Μαριὺς στοὺς καλεσμένους στο γαμήλιο τραπέζι...
RENE POURCEL